DECREET tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, wat betreft de implementatie van Europese regelgeving over de verbetering van de opzet van de elektriciteitsmarkt en noodleveranciers

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/1711 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001 en (EU) 2019/944 inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie.

Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van Richtlijn 2009/73/EG.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen aan het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 3. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 april 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 74°/1 wordt tussen de zinsnede "aangesloten," en de woorden "met dien" de zinsnede "door het feit of die netgebruiker aan energiedelen of de verkoop van energie binnen een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw als vermeld in artikel 7.2.1, §1, tweede lid, 1°, en 7.2.3, §2, eerste lid, doet, of door het feit of die netgebruiker een beschermde afnemer is," ingevoegd;

2° er wordt een punt 78°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"78°/1 leveringscontract met een vaste looptijd en een vaste prijs: een contract voor de levering van elektriciteit of aardgas tussen een leverancier en een afnemer dat garandeert dat de contractuele voorwaarden, inclusief de prijs, voor de duur van het contract ongewijzigd blijven, maar dat voor een vaste prijs een piek- en dalprijsvariatie kan bevatten, en waarbij veranderingen in de uiteindelijke factuur uitsluitend het gevolg kunnen zijn van elementen die niet door de leveranciers worden bepaald, zoals belastingen, heffingen en openbaredienstverplichtingen;";

3° er wordt een punt 92°/3/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"92°/3/3 noodleverancier: een marktpartij die wordt aangewezen om de elektriciteitslevering of aardgaslevering aan afnemers over te nemen van een leverancier die diens activiteiten heeft gestaakt;".

Art. 4. In artikel 4.1.7 van hetzelfde decreet, worden de woorden "op grond van dit decreet" vervangen door de woorden "door of krachtens dit decreet".

Art. 5. Artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 maart 2014 en 2 april 2021, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.9. De netbeheerder en zijn werkmaatschappij onthouden zich van elke vorm van discriminatie in het bijzonder tussen de volgende actoren:
1° producenten;
2° aardgasinvoerders;
3° evenwichtsverantwoordelijken;
4° bevrachters;
5° leveranciers;
6° tussenpersonen;
7° aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren;
8° deelnemers aan flexibiliteit;
9° dienstverleners van flexibiliteit;
10° aanvragers van flexibiliteit;
11° ondernemingen die oplaadpunten voor elektrische voertuigen bezitten, ontwikkelen, exploiteren of beheren;
12° netgebruikers, gebruikers van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en categorieën van netgebruikers, met inbegrip van hernieuwbare-energiegemeenschappen en energiegemeenschappen van burgers.".

Art. 6. In artikel 4.1.17/3, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021, worden tussen het woord "kan" en het woord "deelnemer" de woorden "onafhankelijk van het type elektriciteitsleveringscontract" ingevoegd.

Art. 7. In artikel 4.1.22 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 2°, wordt de zinsnede "of van wie de leverancier zijn verplichtingen niet nakomt, doordat de toegang tot het distributienet beëindigd wordt of doordat hij, om welke reden dan ook, geen elektriciteit of aardgas meer kan leveren aan zijn afnemers" opgeheven;

2° tussen het eerste en tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De netbeheerder is voor het uitoefenen van de openbaredienstverplichtingen, vermeld in het eerste lid, 2° en 4°, beheersmatig en juridisch onafhankelijk ten aanzien van de transmissienetbeheerder, de beheerder van het vervoersnet, de leveranciers andere dan de netbeheerder handelend met toepassing van artikel 4.3.3, tussenpersonen, aanbieders van energiediensten, ESCO's, aggregatoren, dienstverleners van flexibiliteit en producenten, en de met deze ondernemingen verbonden en geassocieerde ondernemingen en financieel en organisatorisch onafhankelijk ten aanzien van het uitoefenen van zijn taken overeenkomstig artikel 4.1.6, artikel 4.1.6/1 en artikel 4.1.8/2. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen die gelden voor de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid en de financiële en organisatorische onafhankelijkheid.".

Art. 8. In artikel 4.3.1 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 februari 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2, tweede lid, wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de naleving van de verplichtingen vermeld in paragraaf 4.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Iedere leverancier die elektriciteit of aardgas levert aan afnemers in het Vlaamse Gewest:
1° beschikt over passende afdekkingsstrategieën om het risico van veranderingen in de elektriciteits- of aardgasvoorziening op de groothandelsmarkt voor de economische levensvatbaarheid van hun contracten met afnemers te beperken, waarbij de liquiditeit op en de prijssignalen van kortetermijnmarkten in stand worden gehouden, en past die ook toe;
2° treft alle redelijke maatregelen om het risico op een onderbreking van de levering te beperken;
3° informeert de Vlaamse Nutsregulator over de manier waarop de verplichtingen, vermeld in punt 1° en 2°, worden nageleefd.".

Art. 9. Artikel 4.3.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.3.3. §1. In het geval de Vlaamse Nutsregulator de leveringsvergunning van een leverancier, vermeld in artikel 4.3.1 van dit decreet, opheft, of als de toegang van een leverancier tot het net wordt beëindigd, of in geval van het faillissement van een leverancier of vanaf de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie of overdracht onder gerechtelijk gezag overeenkomstig boek XX, titels V, V/I en V/II van het Wetboek van economisch recht, ten aanzien van die leverancier, zorgt de netbeheerder voor de continuïteit van de levering van elektriciteit en aardgas aan de afnemers van die leverancier, en treedt daarbij op als noodleverancier. De netbeheerder is voor het uitoefenen van zijn taken als noodleverancier beheersmatig en juridisch onafhankelijk ten aanzien van de transmissienetbeheerder, de beheerder van het vervoersnet, de leveranciers andere dan de netbeheerder handelend met toepassing van artikel 4.1.22, tussenpersonen, aanbieders van energiediensten, ESCO's, aggregatoren, dienstverleners van flexibiliteit en producenten, en de met deze ondernemingen verbonden en geassocieerde ondernemingen en financieel en organisatorisch onafhankelijk ten aanzien van het uitoefenen van zijn taken overeenkomstig artikel 4.1.6, artikel 4.1.6/1 en artikel 4.1.8/2. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen die gelden voor de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid en de financiële en organisatorische onafhankelijkheid.

De noodleverancier wijst na een eerlijke, transparante en niet-discriminerende aanbestedingsprocedure, een leverancier aan die instaat voor de levering van aardgas en elektriciteit aan de noodleverancier voor de overgedragen afnemers. De noodleverancier staat verder in voor de levering aan en de facturatie van de overgedragen afnemers en alle andere toepasselijke verplichtingen die daaraan zijn verbonden. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen voor de aanbestedingsprocedure.

§2. Afnemers die aan de noodleverancier worden overgedragen, behouden hun rechten, vermeld in artikel 4.4.1, eerste lid, 1° en 2°, en hun rechten vastgesteld ter uitvoering van artikel 4.3.2, 1° en 2°.

§3. De periode voor de noodlevering bedraagt maximaal zes maanden voor niet-huishoudelijke afnemers en maximaal twaalf maanden voor huishoudelijke afnemers. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaronder de netbeheerders de taak van noodleverancier uitvoeren.

De noodleverancier deelt onmiddellijk de algemene voorwaarden mee aan de overgedragen afnemers. De noodleverancier contacteert alle afnemers die gedurende dertig dagen door de noodleverancier worden beleverd, en deelt hen mee dat ze zullen terugkeren naar een leverancier op de markt. De mededeling vermeldt bijkomend dat er op de markt contracten tegen een voordeliger aanbod te vinden zijn dan bij de noodleverancier. Daarbij wordt in de mededeling door middel van een link, en als het communicatiemiddel dit toelaat, een QR-code, verwezen naar het vergelijkingsinstrument van de Vlaamse Nutsregulator, vermeld in artikel 4.4.3. Voor beschermde afnemers wordt in de mededeling niet verwezen naar het vergelijkingsinstrument van de Vlaamse Nutsregulator, maar wordt vermeld dat ze bij de overstap naar een leverancier op de markt verder kunnen verbruiken tegen het sociaal tarief zolang hun statuut ongewijzigd blijft.

§4. Het Openbaar Ministerie brengt de Vlaamse Nutsregulator op de hoogte van elke dagvaarding die het uitbrengt tot faillietverklaring of elke dagvaarding in het kader van de toepassing van boek XX, titel V, van het Wetboek van economisch recht die het uitbrengt, tegen een elektriciteits- of aardgasleverancier die in het Vlaamse Gewest actief is.

De griffier van de ondernemingsrechtbank brengt de Vlaamse Nutsregulator zo snel mogelijk en uiterlijk binnen 24 uur op de hoogte van:

1° elke aangifte tot faillietverklaring en elke indiening van een verzoekschrift tot aanvraag van de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie of van overdracht onder gerechtelijk gezag door een leverancier als vermeld in het eerste lid;
2° elke dagvaarding tot faillietverklaring van een leverancier als vermeld in het eerste lid, die is uitgebracht door een andere partij dan het Openbaar Ministerie;
3° elke beslissing tot faillietverklaring die de rechtbank neemt over een leverancier als vermeld in het eerste lid;
4° elke beslissing die de voorzitter van de rechtbank neemt over een leverancier als vermeld in het eerste lid, in het kader van de toepassing van artikel XX.30 en XX.32 van het Wetboek van economisch recht;
5° elke beslissing die de rechtbank neemt over een leverancier als vermeld in het eerste lid, in het kader van de artikelen XX.49/1, XX.49/2, XX.61 en XX.62 van het Wetboek van economisch recht.

Het eerste en tweede lid laten de verplichtingen van de leverancier, vermeld in het eerste lid, over de informatieverstrekking aan het publiek onverlet.".

Art. 10. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 2 april 2021 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

"4° het recht om, als die over een digitale meter voor elektriciteit beschikt, een dynamisch prijscontract te sluiten bij elke elektriciteitsleverancier die meer dan 200.000 afnamepunten voor elektriciteit in het Vlaamse Gewest belevert, vanaf 1 januari 2027 bij elke leverancier die meer dan 50.000 afnamepunten voor elektriciteit in het Vlaamse Gewest belevert en vanaf 1 januari 2029 bij elke leverancier die in het Vlaamse Gewest levert, in overeenstemming met de openbare dienstverplichtingendubbele spatie? opgelegd aan leveranciers in artikel 4.3.2/1;";

2° aan het eerste lid wordt er een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° het recht om een leveringscontract met een vaste looptijd en een vaste prijs met een duur van ten minste een jaar te sluiten bij elke leverancier die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest belevert, in overeenstemming met de openbare dienstverplichtingen opgelegd aan leveranciers in artikel 4.3.2/1;";

3° er worden een vierde tot en met zevende lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Als een afnemer een leveringscontract met een vaste looptijd en een vaste prijs heeft gesloten met een leverancier, wijzigt die leverancier de voorwaarden van dat contract niet eenzijdig en beëindigt die dat contract niet voordat de termijn ervan is verstreken.

In afwijking van het eerste lid, zijn de rechten van de afnemer, vermeld in punt 4° en 5°, niet van toepassing wanneer de afnemer klant is bij de netbeheerder die optreedt in het kader van de openbaredienstverplichtingen, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°, of die optreedt als noodleverancier.

In afwijking van het eerste lid, 5°, is het recht van de afnemer niet van toepassing op een elektriciteitsleverancier met meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest wanneer de leverancier aantoont dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:
1° de leverancier biedt alleen dynamische prijscontracten aan;
2° de vrijstelling heeft geen negatieve gevolgen voor de mededinging;
3° de keuze aan elektriciteitsleveringscontracten met een vaste looptijd en een vaste prijs blijft voldoende groot voor de afnemers.

De Vlaamse Nutsregulator beoordeelt en kan de procedure vastleggen om na te gaan of voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het zesde lid.".

Art. 11. Aan artikel 4.4.2, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij het decreet van 17 december 2021, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De voorschriften, procedures en vergoedingen waaraan actieve afnemers worden onderworpen zijn evenredig en niet-discriminerend. Actieve afnemers mogen door hun leverancier niet onderworpen worden aan buitensporige betalingen, sancties of andere buitensporige contractuele beperkingen.".

Art. 12. In artikel 4.8.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2022 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Bij de uitoefening van haar activiteiten, vermeld in het eerste lid, wordt elke energiegemeenschap van burgers en elke hernieuwbare-energiegemeenschap onderworpen aan transparante, evenredige, eerlijke en niet-discriminerende procedures.";

2° aan paragraaf 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als een energiegemeenschap van burgers of een hernieuwbare-energiegemeenschap de rol opneemt van afnemer, producent, leverancier, deelnemer aan flexibiliteit of aggregatie wordt de energiegemeenschap van burgers of

de hernieuwbare-energiegemeenschap op niet-discriminerende en evenredige wijze behandeld ten aanzien van haar activiteiten, rechten en verplichtingen.".

Art 13. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 februari 2026, wordt een paragraaf 3/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§3/2. In afwijking van paragraaf 2 wordt voor de afnamepunten waarop elektriciteit wordt gedeeld of verkocht binnen een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw overeenkomstig artikel 7.2.1, §1, tweede lid, 1°, en 7.2.3, §2, eerste lid, en voor zover deze elektriciteit is opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen in of op het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw, de factor EV, vermeld in paragraaf 2, verminderd met 100% van de hoeveelheid elektriciteit die is opgewekt in het jaar n-1 uit hernieuwbare energiebronnen in of op het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw en in het jaar n-1 werd gedeeld of verkocht met het afnamepunt binnen het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw overeenkomstig artikel 7.2.1, §1, tweede lid, 1°, en 7.2.3, §2, eerste lid.".

Art 14. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 februari 2026, wordt een paragraaf 2/3 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/3. In afwijking van paragraaf 2 wordt voor de afnamepunten waarop elektriciteit wordt gedeeld of verkocht binnen een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw overeenkomstig artikel 7.2.1, §1, tweede lid, 1°, en 7.2.3, §2, eerste lid, en voor zover deze elektriciteit is opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen in of op het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw, de factor EV, vermeld in paragraaf 2, verminderd met 100% van de hoeveelheid elektriciteit die is opgewekt in het jaar n-1 uit hernieuwbare energiebronnen in of op het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw en in het jaar n-1 werd gedeeld of verkocht met het afnamepunt binnen het appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw overeenkomstig artikel 7.2.1, §1, tweede lid, 1°, en 7.2.3, §2, eerste lid.".

Art. 15. In artikel 7.2.1, §1, van hetzelfde decreet, hersteld bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij de decreten van 17 december 2021, 23 december 2022 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zin "Die toegangshouder kan in geen geval de netbeheerder zijn." opgeheven;

2° tussen het vijfde en het zesde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De personen, vermeld in het tweede lid, kunnen onafhankelijk van hun type elektriciteitsleveringscontract aan energiedelen doen.";

3° het zevende lid wordt vervangen door wat volgt:

"De gemeten energie op het toegangspunt wordt:
1° bij de berekening van de heffingen, belastingen, toeslagen en bijdragen, waaronder bijdragen voor openbaredienstverplichtingen, niet gewijzigd door de toegekende of uitgewisselde energie in het kader van de uitoefening van de activiteit vermeld in het tweede lid, 1°;
2° bij de berekening van de heffingen, belastingen, toeslagen en bijdragen, waaronder bijdragen voor openbaredienstverplichtingen en certificatenverplichtingen, niet gewijzigd door de toegekende of uitgewisselde energie in het kader van de uitoefening van de activiteit, vermeld in het tweede lid, 2° tot en met 4°.".

Art. 16. In artikel 7.2.2 van hetzelfde decreet, hersteld bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2022 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Een actieve afnemer kan de hernieuwbare energie, vermeld in het eerste lid, onafhankelijk van het type elektriciteitsleveringscontract verkopen via regelingen voor peer-to-peerhandel in hernieuwbare energie.";

2° in paragraaf 2 wordt in het tweede lid de zin "Die toegangshouder kan in geen geval de netbeheerder zijn." opgeheven;

3° in paragraaf 2 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Een actieve afnemer kan de activiteit, vermeld in het eerste lid, onafhankelijk van zijn type elektriciteitsleveringscontract uitoefenen.".

Art. 17. In artikel 7.2.3, §2, van hetzelfde decreet, hersteld bij het decreet van 23 december 2022 en gewijzigd bij de decreten van 19 april 2024 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zin "Die toegangshouder kan in geen geval de netbeheerder zijn of de vereniging van mede-eigenaars, tenzij die een leveringsvergunning heeft aangevraagd." vervangen door de zin "Die toegangshouder kan in geen geval de vereniging van mede-eigenaars zijn, tenzij die een leveringsvergunning heeft aangevraagd.";

2° tussen het vierde en het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De personen, vermeld in het eerste lid, kunnen de activiteit, vermeld in het eerste lid, onafhankelijk van hun type elektriciteitsleveringscontract uitoefenen.";

3° in het zesde lid, dat het zevende lid wordt, worden de woorden "en certificatenverplichtingen" opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen aan het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator

Art. 18. In artikel 6, 1°, van het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, gewijzigd bij het decreet van 3 april 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt a) worden tussen de woorden "dynamische elektriciteitsprijs" en de zinsnede ", het gebruik" de woorden "en leveringscontracten met een vaste looptijd en een vaste prijs" ingevoegd;

2° punt m) wordt vervangen door wat volgt:

"m) toezicht houden op het wegnemen van de ongerechtvaardigde belemmeringen en beperkingen op het elektriciteitsdistributienet, het aardgasdistributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voor de ontwikkeling van het verbruik van zelfopgewekte elektriciteit, voor energiedelen en voor energiegemeenschappen, onder meer belemmeringen en beperkingen die de aansluiting van flexibele gedistribueerde energieproductie binnen een redelijke termijn overeenkomstig artikel 13, 4°, in de weg staan;";

3° er wordt een punt s) toegevoegd, dat luidt als volgt:

"s) het toezicht houden op de naleving door de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaamse Gewest van hun verplichtingen als vermeld in artikel 4.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.".

Art. 19. In artikel 9, 1°, j), van hetzelfde decreet, worden tussen het woord "prijscontracten" en het woord "in" de woorden "en leveringscontracten met een vaste looptijd en een vaste prijs" ingevoegd.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 20. Artikel 13 en 14 treden in werking op 1 november 2027.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 1 juli 2026.

Griffier, Voorzitter,